

Vergaderjaar 2022–2023

22 054

Wapenexportbeleid

Nr. 382

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN DEFENSIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 9 maart 2023

Middels deze brief informeer ik u over de voorgenomen verkoop van Chinook helikopters aan de Amerikaanse firma Billings Flying Service. De voorgenomen verkoop betreft zes CH-47D Chinook helikopters, bijbehorende reservedelen en toestel-specifieke testapparatuur aan de Amerikaanse firma Billings Flying Service. Defensie stoot deze toestellen af als gevolg van het project «Chinook Vervanging & Modernisering», dat bestaat uit de verwerving van veertien nieuwe CH-47F MYII CAAS Chinook-helikopters en de modernisering van zes bestaande CH-47F(NL) toestellen. In september 2015 bent u hierover geïnformeerd (Kamerstuk 27 830, nr. 157). Inmiddels zijn de veertien nieuwe toestellen geleverd. In lijn met de motie Van den Doel c.s. (Kamerstuk 22 054, nr. 24, d.d.17 december 1996) informeer ik uw Kamer wanneer Defensie voornemens is om een wapensysteem te verkopen.

De potentiële koper van de helikopters is Billings Flying Service uit Montana (Verenigde Staten). Dit bedrijf is ook de eindgebruiker van de te verkopen toestellen en zal deze inzetten voor brandbestrijding vanuit de lucht, hulp bij humanitaire rampen en vrachtvervoer. Het bedrijf opereert momenteel met onder meer CH-47D Chinook-helikopters die door de Amerikaanse krijgsmacht zijn afgestoten.

De helikopters beschikken over een unieke cockpit, die alleen in Nederland en Singapore is gebruikt. Daardoor is zowel het verzorgen van opleidingen en trainingen als het organiseren van instandhouding en onderhoud in internationaal verband complex. Dit maakt deze toestellen ongeschikt voor levering aan Oekraïne. Defensie heeft de Oekraïense regering hiervan op de hoogte gesteld.

De interdepartementale Commissie Verkoop Defensie Materieel (CVDM) heeft in december 2022 ingestemd met de voorgenomen verkoop van deze zes Chinook helikopters. De CVDM bestaat uit een afvaardiging van het Ministerie van Defensie, Ministerie van Financiën en het Ministerie van Buitenlandse Zaken (BZ). Domeinen Roerende Zaken (DRZ, uitvoe-

ringsorganisatie van het Ministerie van Financiën) zal overgaan tot ondertekening van de verkoopovereenkomst nadat de onderhandelingen met Billings Flying Service over de voorwaarden van de verkoopovereenkomst positief zijn afgerond. Nadat de verkoopovereenkomst is getekend, wordt bij de Centrale Dienst voor In- en Uitvoer (onderdeel van de Douane) een exportvergunning aangevraagd. De aanvraag wordt getoetst aan het EU Gemeenschappelijk Standpunt inzake wapenexport. Indien de exportvergunning wordt verstrekt, zal uw Kamer hierover worden geïnformeerd door middel van de jaarlijkse rapportage «Het Nederlandse wapenexportbeleid» van BZ. Voordat kan worden overgegaan tot overdracht, dient de VS akkoord te gaan met een *Third Party Transfer*. De procedure omtrent toestemming voor de verkoop is inmiddels opgestart en Defensie is in afwachting van de reactie hierop.

Het materieel verkeert in gebruikte staat en wordt verkocht en overgedragen in de staat waarin het op dat moment verkeert. DRZ en Defensie streven naar ondertekening van het contract met Billings Flying Service in maart 2023 en de overdracht zal op enig moment daarna plaatsvinden. In de commercieel vertrouwelijke bijlage ontvangt u de financiële informatie¹.

De Staatssecretaris van Defensie,
C.A. van der Maat

¹ Ter vertrouwelijke inzage gelegd, alleen voor de leden, bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.